

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๓๕๔-๓๕๕/๒๕๖๗

เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีร้องเรียนว่า การดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” ขาดการมีส่วนร่วมและกระทบต่อวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

คำร้องที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นสมควรให้ตรวจสอบ
๒๒๙/๒๕๖๔

คำร้องที่

๒๕๐/๒๕๖๔

ผู้ร้อง

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

ผู้ถูกร้อง

คำร้องทั้งสองนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิชุมชน ซึ่งมีประเด็นตรวจสอบอย่างเดียวกัน จึงให้พิจารณารวมกัน โดยให้เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๒๕๐/๒๕๖๔ ว่า ผู้ร้อง และเรียก ศอ.บต. ว่า ผู้ถูกร้อง

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ด้วยความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ว่า การดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” และการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณที่ตั้งโครงการ อาจขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำเนินโครงการอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชน กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๕๒/๒๕๖๔ (๒๗) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ จึงมีมติให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นคำร้องที่ ๒๒๙/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

/๑.๒ ผู้ร้อง...

๑.๒ ผู้ร้องได้ร้องเรียนด้วยตนเอง ณ สำนักงาน กสม. ตามคำร้องที่ ๒๕๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ว่า การดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภोजะนงฯ ไม่ได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และโครงการอาจส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน รัฐควรประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ก่อนตัดสินใจดำเนินโครงการ จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

กสม. ได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ หนังสือผู้ถูกร้อง ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๓/๑๑๕ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๒ บันทึกการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๘-๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ณ จังหวัดสงขลา

๒.๑.๓ หนังสือกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่ มท ๐๗๑๒.๔/๒๗๑๙ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๑๒๘๙ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๕(๓)/๕๓๗๓ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๖ หนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่ ยธ ๐๘๑๗/๑๕๓๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๗ หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๕.๐๔/๖๙๘๙ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ หนังสือจังหวัดสงขลา ด่วนที่สุด ที่ สข ๐๐๒๐.๔/๑๘๕๑๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๙ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ลับ ที่ ปช ๐๐๒๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ

๒.๑.๑๐ หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร
๑๑๐๗/๕๑๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๑) วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบใน
หลักการตามที่ผู้ถูกร้องเสนอเรื่องการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภोजะนะ

๑.๒) วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการ
ประกาศให้อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ในฐานะเมืองต้นแบบที่ ๔ “เมืองอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่ง
อนาคต” เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ และเห็นชอบหลักการแผนเร่งด่วนการลงทุน และให้ส่วนราชการ
ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้ถูกร้องได้จัดเวทีรับฟังความ
คิดเห็นในพื้นที่ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลนาทับ สะกอม และตลิ่งชัน ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ปฏิบัติ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เช่น ผู้ทำ
หน้าที่จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไม่มีความรู้ความชำนาญ เป็นลูกจ้างของผู้ถูกร้องหรือแกนนำชาวบ้าน
ที่จัดตั้งขึ้น ไม่มีประกาศและแจ้งวัตถุประสงค์การรับฟังความเห็นให้ทราบล่วงหน้า มีการแจกสิ่งของเพื่อ
แลกกับการลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม เป็นต้น

๑.๓) วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น
ครั้งใหญ่ ณ โรงเรียน [REDACTED] และองค์การบริหารส่วนตำบลตลิ่งชัน โดยมีประชาชนบางกลุ่ม
ได้รวบรวมรายชื่อผู้สนับสนุนประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน เพื่อแลกกับหุ้นโรงไฟฟ้าหรือผลประโยชน์อื่น ส่วน
ผู้ร้องและผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วม โดยมีเจ้าหน้าที่ไปขอพบกลุ่มแกนนำ
ผู้คัดค้านก่อนวันจัดประชุม และติดตั้งรั้วลวดหนามล้อมรอบโรงเรียน [REDACTED] รวมทั้งตั้งด่านสกัด
ไม่ให้เข้าร่วมเวที

๒) ประเด็นเกี่ยวกับผังเมือง

เดิมการวางและจัดทำผังเมืองรวมจะนะได้ถูกกำหนดให้เป็นที่ดิน
ประเภทชนบทและเกษตรกรรม (สีเขียว) ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (อบจ.สงขลา)
ได้แก้ไขผังเมืองรวมจะนะ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้พื้นที่ตำบลนาทับ
สะกอม และตลิ่งชัน เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) เพื่อเปิดให้ก่อสร้างโรงงาน

และนิคมอุตสาหกรรม ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัดสงขลาได้ประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว ผู้ร้องจึงยื่นหนังสือคัดค้านต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

๓) ประเด็นเกี่ยวกับที่ดิน

นักการเมืองในจังหวัดสงขลาได้รวบรวมและจัดหาที่ดินขายให้กับ บริษัทเอกชนรายใหญ่เพื่อใช้เป็นพื้นที่ดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ และใช้นโยบายทางการเมืองเอื้อประโยชน์ให้กับ ตนเองและพวกพ้อง โดยดำเนินโครงการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ และให้ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจ ออกโฉนดที่ดินจังหวัดสงขลา-นครศรีธรรมราช เร่งออกโฉนดที่ดินในพื้นที่โครงการข้างต้น เนื่องจาก ส่วนใหญ่เป็นที่ดินว่างเปล่าประเภท ส.ค. ๑ และ น.ส. ๓ ก. ผู้ร้องเห็นว่า กระบวนการออกโฉนดที่ดิน ไม่ชอบด้วยกฎหมายหลายประการ เช่น มีที่ดินในพื้นที่อำเภอจะนะลงทะเบียนเพื่อขอออกโฉนดที่ดิน กว่า ๘,๐๐๐ แปลง แต่ยังไม่มีการออกโฉนดที่ดินให้ กลับเร่งออกโฉนดที่ดินเฉพาะพื้นที่ที่จะดำเนิน โครงการไปแล้วกว่า ๑๖,๐๐๐ ไร่ การออกโฉนดที่ดินทับที่ดินสาธารณประโยชน์ หนองน้ำ ป่าพรุ พื้นที่ ชุ่มน้ำ ลำรางสาธารณะ และออกโฉนดที่ดินทับที่ดินทำกินของประชาชนหลายราย เป็นต้น

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ความเป็นมาของโครงการ

๑.๑) วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกร้องเสนอโครงการเมืองต้นแบบ อุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคตต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วม ภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ณ จังหวัดนราธิวาส โดยเสนอเป้าหมายการพัฒนา ด้าน เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓ อำเภอหลัก ได้แก่ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ทั้งนี้ ในส่วนอำเภอจะนะ จังหวัด สงขลา ให้พัฒนาเป็น “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต”

๑.๒) วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการ ขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ และเห็นชอบการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่พัฒนาเฉพาะกิจเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” เพื่อเป็นกลไก บริหารและขับเคลื่อนการทำงานทุกเรื่องตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และ มอบหมายให้ผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมทั้งได้รับความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปพิจารณา

/๒) การจัด...

๒) การจัดกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๑) เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดทำแผนและสร้างความรู้ความเข้าใจ จัดเก็บข้อมูลความจำเป็น รับฟังความเห็นข้อเสนอและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยคัดเลือก “องค์กรภาคประชาชนเพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดชายแดนภาคใต้” และภาคีเครือข่าย เป็นผู้รับผิดชอบจัดเวทีสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน รวม ๓๑ หมู่บ้าน ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบโดยตรง

๒.๒) เดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องให้ประชาชนคัดเลือก และเสนอผู้แทนในหมู่บ้าน/ตำบล ไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศมาเลเซีย เกี่ยวกับการบริหารจัดการท่าเรือ และการจัดการชุมชนรอบท่าเรือ พลังงานไฟฟ้าสะอาดและการบริหารจัดการรอบโรงไฟฟ้า การบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรม การวางผังเมือง รวมทั้งการบริหารจัดการชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม เพื่อสร้างการรับรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชุมชนด้วยการสัมผัสพื้นที่ดำเนินการจริงที่ใกล้เคียง กับแผนการลงทุนตามมติคณะรัฐมนตรี

๒.๓) เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องจัดเวทีถอดบทเรียนจากการศึกษา ดูงาน เพื่อวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ข้อกังวล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาระดับตำบล ที่อยู่บนพื้นฐานของบริบทสภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละตำบล

๒.๔) ผู้แทนประชาชนในพื้นที่อำเภอจะนะได้เสนอแผนพัฒนาระดับ ตำบลและข้อสรุปจากการจัดเวทีตามข้อ ๒.๑) ต่อผู้ถูกร้องเพื่อพิจารณา พร้อมขอให้จัดตั้งกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชน ภาครัฐ และเอกชน เพื่อติดตามตรวจสอบและร่วมกำหนดแนวทางการ ดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาพื้นที่ ต่อมาผู้ถูกร้องมีคำสั่ง ที่ ๘๙๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการสร้างความเข้าใจในมิติการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามโครงการเมืองต้นแบบที่ ๔ “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” โดยพิจารณาถึงความ หลากหลายของกลุ่มอาชีพ องค์กร และเครือข่าย

๒.๕) เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ คณะทำงานฯ ได้ศึกษาดูงานที่จังหวัด ระยอง ณ เขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมของบริษัท [REDACTED] และเขต ประกอบการอื่น ๆ เช่น ท่าเรือ การประกอบกิจการด้านปิโตรเคมี การบริหารจัดการและพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ทุกมิติ ได้แก่ การจัดการด้านทุนการศึกษา การเตรียมการเข้าสู่อาชีพที่เชื่อมโยงกับ ธุรกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการด้านสวัสดิการให้แก่ชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาอาชีพและ คุณภาพชีวิต

๒.๖) ผู้ถูกร้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยจัดทำประกาศเชิญชวนประชาชนแสดงข้อคิดเห็น

/เกี่ยวกับ...

เกี่ยวกับการขับเคลื่อนโครงการในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และจัดทำประกาศสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๒.๖.๑) การแสดงความคิดเห็นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๘ เมษายน - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๔๓๗ ราย

๒.๖.๒) การจัดประชุมกลุ่มย่อย โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะประกอบด้วย กลุ่มเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้นำศาสนา ตาดีกา ประมง เกษตรกร ผู้ประกอบการรายย่อย กลุ่มแม่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน การศึกษา สมาองค์กรชุมชนตำบล ปราชญ์ชาวบ้าน รวมทั้งผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ ๓ ตำบล มีผู้แสดงความคิดเห็นประมาณ ๑,๕๐๐ ราย

๒.๖.๓) การรับความเห็นเป็นหนังสือ โดยส่งให้กับเจ้าหน้าที่หรือตามจุดที่กำหนดในวันที่มีการประชุมรับฟังความคิดเห็น มีผู้แสดงความคิดเห็น ๒๒๙ ราย

๒.๖.๔) การสัมภาษณ์รายบุคคล โดยมอบหมายให้บัณฑิตอาสาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐภายใต้การกำกับของผู้ถูกร้องที่มีอยู่ทุกหมู่บ้าน ไปชี้แจงข้อมูลโครงการเป็นเอกสาร พร้อมอธิบายรายละเอียดโครงการและรับข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๙,๗๓๓ ราย

๒.๖.๕) การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๓๐ น. ๒ เวที ได้แก่ เวทีที่ ๑ ณ ห้องประชุมโรงเรียน [REDACTED] มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑,๒๙๕ ราย และเวทีที่ ๒ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลลิงชัน มีผู้แสดงความคิดเห็น ๕,๐๐๐ ราย

๓) การปรับผังเมือง

๓.๑) ผู้ถูกร้องมีหนังสือแจ้งกรมโยธาธิการและผังเมือง และจังหวัดสงขลา เพื่อทราบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่รับทราบผลการฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อขับเคลื่อนโครงการในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจอำเภอจะนะ ซึ่งได้มีมติมอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดสงขลา และสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสงขลา ปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนการลงทุนเร่งด่วนของเอกชน ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลนาทับ สะกอม และลิงชัน

๓.๒) จังหวัดสงขลา มีหนังสือแจ้งให้ อบจ.สงขลา ซึ่งเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนจะนะ จังหวัดสงขลา ดำเนินการตามแนวทางที่กรมโยธาธิการและผังเมืองแจ้งปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนเร่งด่วนการลงทุนของภาคเอกชน ดังนี้

/๓.๒.๑) การวาง...

๓.๒.๑) การวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนจะนะ โดย อบจ.สงขลา เป็นการดำเนินการของหน่วยงานในพื้นที่ที่จะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

๓.๒.๒) องค์ประกอบของผังที่จะปรับปรุงมีความครบถ้วนเป็นไปตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดไว้ ได้แก่ แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงที่โล่ง แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและการขนส่ง แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนผังแสดงผังน้ำซึ่งจะสามารถรองรับต่อโครงการพัฒนา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

๓.๒.๓) ขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

(๑) จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

(๒) ปิดประกาศ ๙๐ วัน เพื่อรับคำร้องจากผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) กรมโยธาธิการและผังเมือง

๑.๑) การขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ ตั้งอยู่ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐ มีขอบเขตผังเมืองรวมครอบคลุมทั้งพื้นที่บนบกของจังหวัดสงขลา พื้นที่ทะเลสาบสงขลา และพื้นที่ทะเลบางส่วนในเขตตำบลท่าบอน ปากแตระ และระวะ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

๑.๒) ผังเมืองรวมชุมชนจะนะเป็นผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ดำเนินการโดย อบจ.สงขลา ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ขอบเขตพื้นที่วางผังครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านนา นาทับ ป่าชิง นาหว้า สะกอม จะโหนด คลองเปียะ และตลิ่งชัน ขนาดพื้นที่วางผังรวมทั้งสิ้น ๓๗๒.๑๕ ตารางกิโลเมตร ได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ มาโดยลำดับ และผ่านการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ หลังจากพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ อบจ.สงขลา จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนใหม่อีกครั้ง

๑.๓) การวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนจะนะมีทั้งสิ้น ๘ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) การสำรวจ กำหนดเขตผัง วิเคราะห์และจัดทำร่างผังเมืองรวม (๒) การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด (๓) การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (๔) การประชุม

คณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมืองของกรมโยธาธิการและผังเมือง (๕) การประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด (๖) การปิดประกาศ ๙๐ วัน (๗) การรวบรวม ตรวจสอบ พิจารณาคำร้อง และแจ้งผลการพิจารณาคำร้อง และ (๘) การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑.๔) การวางและจัดทำผังเมืองรวมตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปิดประกาศแสดงรายละเอียดของร่างผังเมืองรวมพร้อมข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน และโฆษณาเชิญชวนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมารวมประชุมและแสดงความคิดเห็นต่อร่างผังเมืองรวม อีกทั้งมีขั้นตอนการปิดประกาศแผนผังและข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน เพื่อรับคำร้องของผู้ที่มีส่วนได้เสีย โดยคำร้องขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเป็นไปตามที่ผู้มีส่วนได้เสียที่ยื่นคำร้องแสดงความเห็นไว้เมื่อได้มีการรับฟังความคิดเห็น

๑.๕) อบจ.สงขลาอยู่ระหว่างขั้นตอนการจัดทำร่างผังเมืองรวมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัดสงขลา ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องรอผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้เป็นที่ยุติก่อนดำเนินการต่อไป

๒) อบจ.สงขลา

๒.๑) วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการผังเมืองมีมติให้ อบจ.สงขลา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตผังเมืองรวม ในฐานะเจ้าพนักงานการผัง ร่วมกันวางและจัดทำผังเมืองรวมจะนะ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) วางและจัดทำผังเมืองรวมจะนะให้สอดคล้องกับบทบาทพื้นที่ ศักยภาพ ปัญหา และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ (๒) ให้มีมาตรการทางผังเมืองเป็นเครื่องมือควบคุมและส่งเสริมด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและโครงข่ายคมนาคมที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงเมืองตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเมือง (๓) ให้มีแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ ในด้านการทำแผนงาน/โครงการพัฒนาตามผังเมืองที่บูรณาการสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และ (๔) ให้มีแผนผังการใช้เป็นกรอบในการจัดทำข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๒) ระหว่างปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ อบจ.สงขลาได้ว่าจ้างบริษัท [REDACTED] เป็นที่ปรึกษาดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมจะนะ และดำเนินการเสร็จสิ้นตามสัญญาเรียบร้อยแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ณ ศาลาประชาคมอำเภอจะนะ โดยหลักการแล้ว ร่างผังเมืองรวมจะนะกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นประเภทชนบทและเกษตรกรรม (สีเขียว)

๒.๓) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จึงทำให้การวางและจัดทำผังเมืองรวมจะนะจะหลุดออกไป ต่อมาวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องมีประกาศ ที่ ๓๓๕๐/๒๕๖๒ กำหนดให้อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ในฐานะเมืองต้นแบบที่ ๔ “เมืองอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

๒.๔) วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมคณะกรรมการผังเมือง มีมติเห็นชอบต่อผังเมืองรวมที่จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้ว แต่ยังไม่ผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการผังเมือง (ชุดเดิม) ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้กรมโยธาธิการและผังเมืองกำหนดแนวทางและดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑๐ แห่ง พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒^๑

๒.๕) วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหนังสือ แจ้งแนวทางการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนเร่งด่วนการลงทุนของ ภาคเอกชน อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยให้ อบจ.สงขลาเป็นผู้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมือง ชุมชนจะนะใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และให้ปรับปรุงองค์ประกอบผังเมือง ให้ครบถ้วน และจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๖) วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ ข้อร้องเรียนของผู้ร้อง และมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดทำ SEA โดยให้หน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรอผลการจัดทำ SEA ให้เป็นที่ยุติก่อน ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ที่ผ่านมา อบจ.สงขลาได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (กลุ่มย่อย) ในการจัดทำผังเมืองรวมชุมชนจะนะ ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และเคยว่าจ้าง มหาวิทยาลัย [REDACTED] จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน แต่ผู้รับจ้างได้ขอยกเลิก สัญญา เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดปัญหาความขัดแย้งกับประชาชน อบจ.สงขลาจึงต้องดำเนินการเอง จังหวัดสงขลาจึงยังคงใช้ผังเมืองตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยหากจัดทำ SEA แล้วเสร็จ จะเริ่มกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนจะนะใหม่ ให้สอดคล้อง กับ SEA โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ

๓) สศช.

โครงการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำหรับแผนแม่บท การพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนแม่บท

/การพัฒนา ...

^๑ มาตรา ๑๑๐ บรรดาผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะที่อยู่ระหว่างดำเนินการวางและจัดทำตาม พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไป สำหรับการนั้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนดโดยไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

การพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี โดยใช้ SEA เป็นเครื่องมือวิเคราะห์และสนับสนุนการตัดสินใจให้แผนสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ คำนึงถึงคุณสมบัติของการพัฒนา ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นที่ปรึกษา สรุปรายละเอียดดังนี้

๓.๑) ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสงขลาและปัตตานี และพื้นที่อื่น ๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนาตามแผนแม่บทฯ โดยใช้ SEA ตามแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ มีระยะเวลาดำเนินการ ๑๘ เดือน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา

๓.๒) ต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขต การพัฒนาและประเมินทางเลือก การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน การจัดทำรายงานการศึกษา SEA และการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่บูรณาการกับการจัดทำ SEA โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมต้องพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในแต่ละขั้นตอน เช่น การประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น การประชุมกลุ่มย่อย ระดมความคิดเห็น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสาธิตเป็นต้น ทั้งนี้ กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียนี้ กำหนดให้จัดประชุมสัมมนาและประชุมกลุ่มย่อย อย่างน้อย ๘ ครั้ง (๔๐ เวที) และมีผู้เข้าร่วมประชุมอย่างน้อย ๓,๐๐๐ คน ครอบคลุมพื้นที่ศึกษา ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงการสร้างการสื่อสารและมีส่วนร่วมในระดับชุมชน

๓.๓) นอกจากนี้ได้สร้างความรู้ความเข้าใจและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ได้แก่

- การใช้ “Facebook-SEA สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี” เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการและนำเสนอสรุปผลการจัดประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อให้ภาคประชาชนได้ติดตามและตรวจสอบกระบวนการจัดทำ SEA
- ผลิตสื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องและนำเสนอผ่าน YouTube “SEA สงขลา-ปัตตานี” เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ และสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ SEA
- การใช้กลุ่มไลน์สาธารณะ “SEA สงขลา-ปัตตานี” ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เอกสาร และการนัดหมายล่วงหน้าอย่างทันทั่วถึง

๔) กรมที่ดิน

จากการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเบื้องต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา พบว่า มีประชาชนได้รับความเดือดร้อน ๑ ราย คัดค้านการออกโฉนดที่ดินของบริษัท [REDACTED]

โดยอาศัยหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ต่อมาประชาชนรายดังกล่าวได้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งมีความเห็นว่า ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดสงขลา - นครศรีธรรมราช ดำเนินการไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงยุติเรื่อง ทั้งนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาจะนะ ได้สอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่บริษัท [REDACTED] เนื่องจากมีหลักฐาน น.ส. ๓ ก. จึงเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินดีกว่าผู้คัดค้าน และผู้คัดค้านได้ไปใช้สิทธิทางศาลแล้ว

๕) จังหวัดสงขลา

โครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในจังหวัดสงขลาได้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๘ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งรวมถึงอำเภอจะนะ โดยประชาชนได้รับโฉนดที่ดินแล้ว ๒๒,๖๐๙ แปลง ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในพื้นที่ตำบลนาทับ ตำบลลิ้นจี่ ประชาชนได้รับโฉนดที่ดินแล้ว ๙๕ แปลง และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในพื้นที่ตำบลลิ้นจี่ และจะนะ ประชาชนได้รับโฉนดที่ดินแล้ว ๑๕๕ แปลง อนึ่ง ในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาจะนะ พบว่า มีประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับกระบวนการออกโฉนดที่ดินที่เกี่ยวข้องกับโครงการเมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต โดยกล่าวอ้างว่า ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินดำเนินการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินทับซ้อนที่ดินที่ประชาชนครอบครองทำประโยชน์ ๓ แปลง เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งเป็นการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาจะนะ จึงได้สอบสวนเปรียบเทียบตามนัยมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้คัดค้านได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสงขลา ตามคดีหมายเลขดำที่ [REDACTED]

๖) กรมสอบสวนคดีพิเศษ

เมื่อปี ๒๕๖๔ กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับเรื่องร้องเรียนจากราษฎรในพื้นที่อำเภอจะนะ กรณีกล่าวอ้างว่า บริษัท [REDACTED] ออกเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีชอบด้วยกฎหมาย จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้ดำเนินการสืบสวนในประเด็นเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินและออกเอกสารสิทธิทับซ้อนกับที่ดินของบุคคลอื่น รวมถึงการบุกรุกที่ดินของรัฐ และออกเอกสารสิทธิ โดยมีชอบในพื้นที่สาธารณะและป่าชายเลน โดยศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรมสอบสวนคดีพิเศษอยู่ระหว่างสืบสวนข้อเท็จจริง เป็นเรื่องสืบสวน ที่ [REDACTED] แต่ยังไม่ได้รับเป็นคดีพิเศษ

/๗) สำนัก...

^๒ ศาลปกครองสงขลา มีคำพิพากษา ตามคดีหมายเลขแดงที่ [REDACTED] สรุปได้ว่า คำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาจะนะ ที่สั่งการให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย

๓) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๐/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสาน กำกับ และติดตามการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ซึ่งการแก้ไขปัญหากรณีการดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการดังกล่าว

๔) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ได้รับเรื่องกรณีกล่าวหาว่าการเมืองรายหนึ่ง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ใช้อำนาจเอื้อประโยชน์จากการซื้อขายที่ดินในพื้นที่โครงการนิคมอุตสาหกรรมจะนะ โดยเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) เมื่อปี ๒๕๖๓ กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีขอให้ตรวจสอบกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน โครงการ “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” แต่ในระหว่างการตรวจสอบผู้ร้องมีหนังสือขอถอนเรื่องเพื่อไปใช้สิทธิตามกฎหมายผ่านช่องทางอื่น กสม. จึงมีมติยุติเรื่องโดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่ ผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งข้อมูลหรือประสานงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงแจ้งข้อสังเกตดังกล่าวไปยังผู้ถูกร้องเพื่อให้ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการ^๓

๒) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สำนักงาน กสม. ได้เผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ กรณีกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแสดงความห่วงใยต่อสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งของโครงการจะนะเมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต ซึ่งผู้ถูกร้องจะจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เนื่องจากประชาชนที่คัดค้านกังวลต่อผลกระทบทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปิดกั้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปรากฏรายงานข่าวว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเดินทางไปยังที่พักของประชาชนที่คัดค้าน ดังนั้น จึงเรียกร้องให้ผู้ถูกร้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านโครงการได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยจัดเตรียมและเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงการทั้งผลดีและผลเสีย และคำนึงถึง

/ประโยชน์...

^๓ รายงานผลการตรวจสอบของ กสม. ที่ ๑๐๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีขอให้ตรวจสอบกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามโครงการ “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต”

ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดเวทีเป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และขอให้หน่วยงานฝ่ายความมั่นคงกำชับเจ้าหน้าที่ให้ระมัดระวังการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งรุนแรง และส่งผลต่อการละเมิดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนประการอื่น เช่น สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย เป็นต้น รวมทั้งขอให้ประชาชนและภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมเวทีรับฟังความคิดเห็น ตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกอย่างสันติ โดยหลีกเลี่ยงการยั่วยุและการใช้ความรุนแรงในทุกกรณี

๓) สื่อมวลชนหลายสำนักได้รายงานข่าวสอดคล้องกันว่า การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้ง ๒ เวที คือ ที่โรงเรียน [REDACTED] และที่องค์การบริหารส่วนตำบลลิงชันเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยมีเจ้าหน้าที่ชุดควบคุมฝูงชนกว่าหนึ่งพันนายมาตรึงกำลังทั้งบริเวณทางเข้า รอบเวที และรอบนอก เพื่อดูแลความเรียบร้อย รวมทั้งปิดเส้นทางทั้งขาขึ้นและขาล่อง สงขลา-ปัตตานี บริเวณหน้าโรงเรียน [REDACTED] ทั้งสองฝั่งชั่วคราว ระยะทางประมาณ ๙ กิโลเมตร เพื่อสกัดการเคลื่อนไหวของกลุ่มคัดค้าน^๔

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ประเด็นที่หนึ่ง สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” เป็นไปตามที่ได้รับการรับรองอย่างน้อยเพียงใด

๓.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑^๕ ได้ให้การรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และมาตรา ๔๓ (๒) และ (๓)^๖ ได้ให้การรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการ

/มีส่วนร่วม...

^๔ สำนักข่าว [REDACTED] เจ้าหน้าที่คุมเข้ม เวทีรับฟังความเห็น “จะนะ” เรียบร้อย กลุ่มคัดค้านไร้ความเคลื่อนไหว. สืบค้นจาก [https://www.\[REDACTED\]](https://www.[REDACTED]) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

^๕ มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการ

มีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสามารถเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใด อันจะเป็นประโยชน์ หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชน หรือชุมชน โดยเป็นหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๕๗ (๒)^๗ ที่จะต้องดำเนินการให้เกิดการอนุรักษ์ ค้ำครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชน ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว สอดคล้องกับ หลักการตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม^๘ (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง^๙ (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) /รวมถึง...

พิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ พิจารณาดำเนินการตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ ค้ำครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชน และชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

^๘ ข้อ ๑

๑. ประชาชาติทั้งปวงมีสิทธิกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยสิทธินั้น ประชาชาติเหล่านั้น จะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนโดยเสรี และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนอย่างเสรี

๒. เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโรคภัยและทรัพยากรธรรมชาติของตน ได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของ หลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชาติจะไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด

^๙ ข้อ ๑

๑. ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะ กำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตน

๒. เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชนทั้งปวงอาจจัดการโรคภัยและทรัพยากรธรรมชาติของตน ได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของ หลักการแห่งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชนจะไม่ถูกลิดรอนจากวิถีทางแห่งการยังชีพของตน ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

ข้อ ๑๔

๑. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

ฯลฯ

ฯลฯ

รวมถึงปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา^{๑๐} ที่ได้ให้การรับรองเจตจำนงของประชาชาติทั้งปวง ในการจัดการโรคภัยไข้เจ็บและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน โดยรัฐมีสิทธิและหน้าที่กำหนดนโยบายการพัฒนาที่เหมาะสม มุ่งให้เกิดการปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีอย่างต่อเนื่องของประชากรทั้งปวง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง อิสระ มีความหมาย การรับรองเสรีภาพในการแสดงความเห็น และได้รับการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม โดยการพัฒนาสิทธิทางเศรษฐกิจและการจัดการโรคภัยไข้เจ็บและทรัพยากรธรรมชาติ จะต้องไม่ลดทอนวิถีทางยังชีพของประชาชน

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๕^{๑๑} ประกอบมาตรา ๗๘^{๑๒} ยังได้กล่าวถึงแนวนโยบายแห่งรัฐในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ว่า รัฐจะต้องพึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ จัดการผูกขาดทาง

/เศรษฐกิจ...

ความเห็นทั่วไป ฉบับที่ ๓๔ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนประจำกติกา ICCPR (General comment No.34 on Article 19: Freedoms of opinion and expression) ได้อธิบายถึงการคุ้มครองสิทธิที่จะมีความเห็น (the right to hold opinions) โดยให้การแทรกแซง ซึ่งเสรีภาพในการมีความเห็นนี้จะรวมถึงสิทธิที่จะเปลี่ยนความเห็นเมื่อใดก็ได้และด้วยเหตุผลใดก็ได้ที่ตนเลือก ไม่มีใครพึงตกอยู่ในบังคับการเสื่อมสิทธิตามข้อตกลงจากความเห็นที่แท้จริงของตน ความเห็นที่ผู้อื่นเห็นว่าเป็นผิด หรือความเห็นที่ตนถูกสันนิษฐานว่ามีแต่ประการใด ความเห็นทุกรูปแบบจะได้รับการคุ้มครอง รวมทั้งความเห็นทางการเมือง ประวัติศาสตร์ ศีลธรรมหรือศาสนา การกำหนดให้การมีความเห็นเป็นอาชญากรรมถือว่าไม่สอดคล้องกับข้อตกลงนี้ นอกจากนี้ ยังได้รับการคุ้มครองห้ามมิให้มีความพยายามทุกรูปแบบที่จะข่มขู่ให้บุคคลมีหรือไม่มีความคิดเห็นใด เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของคน ๆ หนึ่ง ย่อมรวมถึงเสรีภาพในการไม่แสดงความคิดเห็นของคน ๆ นั้นเช่นกัน

^{๑๐} ข้อ ๒ (๓) รัฐมีสิทธิและหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาแห่งชาติที่เหมาะสม ซึ่งมุ่งให้เกิดการปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีอย่างต่อเนื่องของประชากรทั้งหมดและปัจเจกบุคคลทั้งปวง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง อิสระ และมีความหมายในการพัฒนา และในการได้รับการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

^{๑๑} มาตรา ๗๕ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ

รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือการจัดทำบริการสาธารณะ

รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

ในการพัฒนาประเทศ รัฐพึงคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ประกอบกัน

^{๑๒} มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

เศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม คำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน และพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

๓.๑.๒ การขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” ได้รับการเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลสมัยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ตอนล่าง เชื่อมโยงไปยังพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน มุ่งเน้นการลงทุนของภาคเอกชนเป็นสำคัญ โดยมีแผนงานหรือโครงการของภาคเอกชนที่พร้อมลงทุนในพื้นที่ ประกอบด้วย ท่าเรือสงขลาแห่งที่ ๒ การสร้างรางรถไฟเชื่อมโยงท่าเรือสงขลาแห่งที่ ๒ การพัฒนาพลังงานไฟฟ้าทางเลือก (Energy Complex) และนิคมอุตสาหกรรม

๓.๑.๓ แม้ผู้ถูกร้องในฐานะผู้เสนอโครงการจะได้จัดการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การศึกษาดูงาน การจัดประชาคมรายหมู่บ้าน รวมทั้งดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้วก็ตาม แต่เนื่องจากโครงการดังกล่าวมีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสาธารณะด้านเศรษฐกิจและสังคม^{๓๓} โดยมีเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ อีกทั้งในการดำเนินโครงการต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก และอาจก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ที่ดินจำนวนมากเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม การใช้พื้นที่ชายฝั่งทะเลเพื่อก่อสร้างท่าเทียบเรือและกิจการต่อเนื่อง การพัฒนาระบบขนส่งและคมนาคมที่อาจต้องเวนคืนที่ดิน การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวอาจกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนที่พึ่งพิงทรัพยากรและดำรงชีพโดยปกติสุขในสภาพแวดล้อมที่ดี รัฐจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการขับเคลื่อนหรือพัฒนาโครงการ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม

/เจตจำนง...

^{๓๓} สถาบันนโยบายสาธารณะและการพัฒนา ได้กล่าวถึงนโยบายสาธารณะใน checklist แนวทางและขั้นตอนการออกแบบนโยบายสาธารณะว่า เป็นเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ในการดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่าง ๆ ในสังคม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หากการจัดทำนโยบายของภาครัฐไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน หรือเป็นไปเพื่อผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม จะยิ่งทำให้เกิดปัญหาต่อประเทศชาติในระยะยาว ดังนั้น ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำนโยบายสาธารณะจึงมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะการประเมินผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญในการออกแบบนโยบาย จึงควรประเมินผลการมีส่วนร่วมในแง่ความครอบคลุม ความเท่าเทียม และความเป็นตัวแทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการออกแบบนโยบายที่เหมาะสมต่อไป

เจตจำนง และการปกป้องคุ้มครองสิทธิของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินการมีส่วนร่วมของโครงการนั้น ต้องเป็นไปอย่างอิสระ แข็งขัน และมีความหมาย รวมทั้งไม่ใช่เพียงแต่ดำเนินการในเชิงกระบวนการเท่านั้น แต่ต้องมีส่วนร่วมในเชิงเนื้อหาที่มีผลต่อการดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับรัฐในการจัดการทรัพยากรและการกำหนดทิศทางการพัฒนาในท้องถิ่นของตนด้วย

๓.๑.๔ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบสรุปได้ว่า ขณะที่ผู้ถูกร้องขับเคลื่อนโครงการและจัดการมีส่วนร่วมของประชาชน มีกลุ่มประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการ เนื่องจากเห็นว่า เป็นโครงการที่เน้นการลงทุนของภาคเอกชนรายใหญ่ที่ถูกกำหนดรูปแบบและประเภทกิจการมาตั้งแต่ต้น ซึ่งการดำเนินการอาจกระทบต่อฐานทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งไม่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังพบว่า มีกระบวนการรวบรวมที่ดินเพื่อขายให้บริษัทเอกชนรายใหญ่ และเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้กับเอกชนรายดังกล่าวเพื่อดำเนินโครงการ รวมทั้งการอนุมัติแผนเร่งด่วนการลงทุน และเตรียมการแก้ไขข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่จากเดิมที่เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ประชาชนในพื้นที่ส่วนหนึ่งจึงไม่เชื่อมั่นต่อกระบวนการพัฒนาโครงการ และนำไปสู่การคัดค้านร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นครั้งใหญ่เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ซึ่งปรากฏเป็นข่าวตามสื่อหลายสำนักกว่ามีการล้อมรั้วลวดหนามสถานที่จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น มีเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารตั้งด่านสกัดไม่ให้ผู้ที่ไม่เห็นด้วยเข้าร่วมเวที ประกอบกับเป็นโครงการที่ได้รับความเห็นชอบในสมัยรัฐบาล คสช. การที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภาพลักษณ์การทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงานด้านความมั่นคง เป็นผู้ดำเนินการจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนของโครงการเอง จึงอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ^{๑๔} ในขั้นนี้จึงเห็นว่า การจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงการดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับหลักการและสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่รัฐ

/ต้องให้หลัก...

^{๑๔} สถาบันพระปกเกล้าได้กล่าวถึงความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ในคู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่นว่า ความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วม คือ ความสามารถในการจัดการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือการตัดสินใจ ซึ่งการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางจะนำมาซึ่งข้อตกลงร่วมกันและการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้นและก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการบริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วม จึงควรให้ความสำคัญ ๒ ส่วน ดังนี้

๑) หัวใจหรือหลักการพื้นฐานของการบริหารการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ผู้บริหารโครงการต้องยึดถือประกอบ คือ หลัก 4S ได้แก่ Starting Early: เริ่มต้นเร็วก่อนการตัดสินใจ Stakeholders: ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องครอบคลุม Sincerity: ความจริงใจเป็นฐานของความไว้วางใจ และ Suitability: ยึดหยุ่นและเหมาะสมกับสถานการณ์

๒) ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมการล่วงหน้า และมีการวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งการวางแผนโครงการการมีส่วนร่วมจะเป็นกลไกหรือเครื่องมือช่วยให้การมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จ รวมถึงควรดำเนินการโดยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญหรือได้รับการฝึกฝนทั้งด้านเทคนิคการมีส่วนร่วมและการสื่อสารโดยเฉพาะด้วย

ต้องให้หลักประกันสิทธิดังกล่าวว่า ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นอย่างเท่าเทียม ครอบคลุม มีอิสระและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และปราศจากการบังคับหรือกีดกัน

๓.๒ ประเด็นที่สอง การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจะนะให้สอดคล้องและรองรับการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

๓.๒.๑ ICESCR ได้ให้การรับรองสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้ และสหประชาชาติได้รับรองให้สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนเป็นสิทธิมนุษยชน^{๑๕} โดยรัฐจะต้องปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมเพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธิเหล่านี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์^{๑๖} ทั้งนี้ มาตรการทางผังเมืองเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของรัฐที่ใช้เป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี เนื่องจากเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ การจะเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินจึงต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของประชาชน รวมถึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมเนื่องจากอาจกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดี

๓.๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบสรุปได้ว่า ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ให้แก้ไขข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภอจะนะ การวางแผนและจัดทำร่างกฎหมายผังเมืองรวมจะนะที่ผ่านการศึกษาตามหลักวิชาการและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนระหว่างปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ กำหนดให้อำเภอจะนะเป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม (สีเขียว) ซึ่ง

/หมายความว่า...

^{๑๕} คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ ๔๘/๑๓ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ รับรองให้สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนเป็นสิทธิมนุษยชน และเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้ลงมติเห็นชอบและประกาศว่า การเข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน (clean, healthy and sustainable environment) เป็นสิทธิมนุษยชนสากล

^{๑๖} ข้อ ๑๒

๑. รัฐบาลที่แห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้

๒. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐบาลที่แห่งกติกานี้ เพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์จะต้องรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(ข) การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

หมายความว่า พื้นที่ดังกล่าวมีบริบทเหมาะสมที่จะคุ้มครองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นประเภทยุทธศาสตร์และคลังสินค้า จึงอาจนำมาซึ่งการประกอบกิจการที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว แม้ในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีจะมีการอ้างอิงถึงผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอนะนิง แต่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวยังไม่เป็นที่ยอมรับร่วมกันของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจะกระทำโดยแก้ไขข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ จึงสุ่มเสี่ยงที่จะนำไปสู่การละเมิดสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชน

๓.๓ ประเด็นที่สาม กรณีร้องเรียนว่ามีกระบวนการรวบรวมที่ดินเพื่อขายให้แก่บริษัทเอกชนรายใหญ่ใช้ดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอนะนิง นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงจึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๓) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้ กสม. สั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว เห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้ และติดตามผลการดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไป

๓.๔ อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ผู้ร้องได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อคณะรัฐมนตรีให้ยุติการดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอนะนิง ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ มอบหมายให้ สตช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ฯลฯ ร่วมกันจัดให้มีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) และแผนแม่บทต่าง ๆ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม และให้รับข้อเสนองานของภาคประชาชน รวมถึงผลดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอนะนิง ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการ และให้หน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรอผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ให้เป็นที่ยุติก่อนดำเนินการต่อไป ซึ่งเป็นผลให้กระบวนการขับเคลื่อนโครงการเมืองต้นแบบฯ ชะลอออกไป และขณะจัดทำรายงานฉบับนี้ สตช. ยังอยู่ระหว่างดำเนินการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในขั้นนี้ จึงเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีแนวทางการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินโครงการของรัฐที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม หรือการดำเนินการ

/ที่อาจกระทบ...

ที่อาจกระทบต่อสิทธิมนุษยชน เป็นไปอย่างสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วม และเป็นการรับรองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๗ จึงมีมติดังนี้

๔.๑ ประเด็นที่หนึ่ง กรณีการจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ นั้น ยังไม่สอดคล้องกับหลักการและสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔.๒ ประเด็นที่สอง กรณีการวางและจัดทำผังเมืองรวมจะนะให้สอดคล้องและรองรับการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ นั้น สุ่มเสี่ยงที่จะนำไปสู่การละเมิดสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชน

๔.๓ ประเด็นที่สาม กรณีกระบวนการรวบรวมที่ดินเพื่อขายให้แก่บริษัทเอกชนรายใหญ่ ใช้ดำเนินการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะฯ นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มีหน้าที่และอำนาจแล้ว จึงให้ยุติเรื่อง และติดตามผลการดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไป ตามมาตรา ๓๙ (๓) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๔ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง (คอ.บต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๔.๑ ให้ผู้ถูกร้อง (คอ.บต.) ดำเนินกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหรือขับเคลื่อนโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันหรือองค์กรที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะ

/และเป็นที่...

และเป็นที่ยอมรับไว้วางใจของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ รวมถึงร่วมตัดสินใจ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการมีส่วนร่วมของโครงการนั้น เป็นไปอย่างอิสระ แข็งขัน และมีความหมาย

๔.๔.๒ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวม จะนะให้สอดคล้องกับผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ที่อยู่ระหว่างดำเนินการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของบริบทพื้นที่และการคุ้มครองความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันในการรับรองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี

๔.๔.๓ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) นำเครื่องมือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) และกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) ตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) มาประกอบการพิจารณาในการจัดทำนโยบายหรือการพัฒนาโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้าง เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของสังคมในแต่ละพื้นที่ ลดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ